

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **S. S.**, narozený dne X, bez státní příslušnosti, ev. č. X, pobytem X
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2019 č. j. OAM-371/ZA-06-P15-PD3-2010-II.

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) tak, že žalobci nebyla prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobce v žalobě tvrdil, že žalovaný správní orgán nezjistil stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pochybil, když si nezajistil dostatečné informace o situaci v zemi původu, zejména nezohlednil nejistou situaci navrátilších se držitelů mezinárodní ochrany, rovněž žádným způsobem nezjistil a nepodložil své domněnky týkající se státní příslušnosti žalobce. Rovněž nepostupoval v souladu se zásadou rychlosti správního řízení, když od podání žádosti, resp. provedení pohovoru s žalobcem a jeho zákonnou zástupkyní,

uplynulo 19, resp. 15 měsíců. Podle žalobce není patrné, jakými konkrétními úvahami byl žalovaný správní orgán veden ve věci státního občanství žalobce, rovněž neosvětluje, proč se z citovaných zpráv Ministerstva zahraničních věcí ČR zabývá pouze některými informacemi a jiné zcela pomíjí. Dle rozsudku Městského soudu v Praze č.j.: 4 Az 68/2017- 58 z 11. září 2018: „má-li Ministerstvo vnitra prodloužení doplňkové ochrany odepřít, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považovalo za klíčové. Rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany není rozhodnutím „na zelené louce“, kdy se od základu zkoumají důvody pro udělení mezinárodní ochrany, jako je tomu při první žádosti o mezinárodní ochranu. Jádrem prodlužovacího řízení podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu představuje posouzení toho, zda se zásadním způsobem změnila okolnosti, jež vedly k udělení mezinárodní ochrany.“ V případě žalobce je tedy třeba posoudit, zda došlo ke změně klíčových okolností, pro které mu byla doplňková ochrana udělena. Žalobci byla doplňková ochrana udělena za účelem sloučení rodiny jako rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, jelikož byl tehdy svobodným dítětem osoby požívající doplňkové ochrany, svého otce, jímž je pan X (nar. X, které je mladší 18 let ve smyslu ustanovení § 14b odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V tomto případě došlo v době vydání rozhodnutí ke změně klíčových okolností, pro které mu byla doplňková ochrana udělena, když v době vydání rozhodnutí již byl starší 18 let. V daném případě je tak nezbytné posuzovat postup správního orgánu ve vztahu ke zletilosti žalobce, stejně jako otázku, zda i tak žalobci nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Žalovaný správní orgán se nedostatečně zabýval otázkou jeho státní příslušnosti, resp. skutečností, zda je žalobce státní příslušníkem X, či osobou bez státní příslušnosti. Žalobce se nikdy na ambasádu X neobrátil. Žalovaný toliko označil tvrzení zákonné zástupkyně o možné ztrátě státního občanství při pobytu v zahraničí za spekulaci a věc uzavřel na základě prosté úvahy, že pokud se žalobce narodil občanům X na území tohoto státu a do České republiky přicestoval zapsaný v pase své matky, je zcela nepochybně X občanem, kterým se měl stát ihned po narození. Situací, kdy by mohl žalobce X státní občanství ztratit, se vůbec nezabýval. Přitom existuje X zákon o státním občanství, ve kterém je uvedeno, že je možné ztratit X státní občanství, pokud osoba trvale žije v zahraničí a neregistrovala se v určité době na konzulátě X. Povinnost registrovat se konečně potvrzuje i zpráva MZV ČR: „Občané X mají i nadále povinnost registrovat se při dlouhodobých pobytech v zahraničí na zastupitelském úřadu.“ V případě žalobce ani jeho rodičů nikdy k takové registraci nedošlo, z povahy institutu doplňkové ochrany ani nelze očekávat, že by takový krok učinili a riskovali tak svůj status na území. Nelze tedy jednoznačně prokázat, zda žalobce uzbecké státní občanství nabyt, případně pokud jej nabyt narozením, zda jej později nepozbyl. Nelze přitom po žalobci požadovat, aby tyto skutečnosti prokázal oficiálními dokumenty, když nepřipadá v úvahu, aby kontaktoval X úřady.

3. Dále žalobce v žalobě tvrdil, že v zemi jeho původu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Jak plyne ze zvláštní zprávy Amnesty International z roku 2017, v X byla zaznamenána vážná porušování lidských práv, včetně četných případů mučení páchaného bezpečnostními složkami a svévolných zadržení. Mučení a jiné nelidské zacházení jsou již dlouho charakteristickými rysy X kriminální justice a hlavním způsobem, jak se X orgány vypořádávají s disentem. Z informace MZV ČR č.j. 102817/2019-LPTP vyplývá, že od dřívějšího preventivního útlaku celé společnosti dochází k přechodu na selektivní směřování represivních akcí. Pokud někdo neposkytne dostatečné informace o svém předchozím pobytu v zahraničí, může očekávat problémy s vydáním nového pasu.

Žalovaný správní orgán tak ve svém rozhodnutí citované zprávy hodnotil pouze výběrově. Aniž by se zabýval otázkou, zda došlo ke skutečné změně poměrů, která by všem zajistila bezpečný návrat.

4. Žalobce rovněž v žalobě poukázal na skutečnost, že žalobce v X byl naposledy, když mu bylo půl roku, v České republice má přátele, školu a úplně vše, co se týká příbuzných v X, nikoho z nich nezná a není s nimi v kontaktu. Právo na respektování rodinného a soukromého života vychází z článku 8 Evropské úmluvy o lidských právech, v odstavci druhém tohoto článku jsou taxativně vymezeny výjimečné případy, kdy je možné do výkonu tohoto práva zasáhnout. Žalovaný cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 5 Azs 46/2008, necituje již však tu část rozhodnutí, kde se uvádí: „Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného a soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Žalovaný správní orgán se vůbec nezabýval tím, zda s v případě žalobce nejedná právě o takové vazby, když zde žije prakticky celý život, má zde zázemí, přátele a studuje zde, zatímco své příbuzné v X vůbec nezná a není s nimi v kontaktu, žalobce navíc nehovoří ani ruským ani uzbeckým jazykem, že by již nutnost pouhého vycestování byla nepřiměřeným zásahem do jeho práva na soukromý a rodinný život, o čemž je žalobce v rozporu s názorem správního orgánu přesvědčen.
5. Žalobce v žalobě namítal průtahy ve správním řízení. Dle ustanovení § 27 odst. 1, 2 a 3 zákona o azylu vydává žalovaný správní orgán rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany bez zbytečného odkladu. Jménem v té době nezletilého žalobce i svým podala žádost o prodloužení doplňkové ochrany matka žalobce, paní Elena Skok, dne 4. 12. 2017. Pohovor k žádosti byl s otcem žalobce proveden dne 8. 3. 2018 a se žalobcem a jeho matkou dne 22. 3. 2018. Žalobci více než rok poté, až dne 24. 4. 2019, byla dána možnost seznámit se s podklady. Následná rozhodnutí správního orgánu byla vydána dne 12. 6. 2019 v případě otce a dne 3. 7. 2019 v případě matky a syna. Následně žalovaný doplnil aktuální informace teprve 11. 3. 2019 a 7. 3. 2019.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že zanikly zákonné důvody, pro které mu byla v minulosti původně udělena doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu. Podle žalovaného žalobce v případě jeho návratu do vlasti mu ani nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. K udělení doplňkové ochrany a posléze i k jejímu opakovanému prodloužení v případě tehdy nezletilého žalobce bylo přistoupeno z důvodu, že žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu, neboť jeho otci, panu X, nar. X, st. přísl. X, s nímž jmenovaný v dané době žil na území České republiky ve společné domácnosti, byla rozhodnutím správního orgánu č.j. OAM-488/VL-18-K01-2009 ze dne 19. 5. 2010, udělena doplňková ochrana dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, která mu byla stejně jako žalobci i opakovaně prodlužována. Správní orgán v době udělení i prodlužování doplňkové ochrany žalobci zároveň vždy shledal i zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení tohoto typu doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny jmenovanému, neboť matka s otcem řádně pečovali o jmenovaného, který byl v dané době nezletilý a na rodičích vzhledem ke svému nízkému věku zcela materiálně, sociálně i emočně závislý. Správní orgán odkazuje zejména na stranu pět odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde v prvním odstavci shora správní orgán konstatoval, že otci žalobce nebyla

doplňková ochrana rozhodnutím č. j. OAM-488/VL-18-P15-PD4-2009 ze dne 12. 6. 2019 již nadále prodloužena. Z tohoto důvodu tudíž není ani doplňkovou ochranu žalobci již nadále prodloužit, neboť primární důvod, tedy udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu, již v případě žalobce odpadl. Žalobce již ani, jak vyplývá z jeho výpovědí a výpovědí jeho zákonné zástupkyně, s otcem nadále nežije ve společné domácnosti a podle výpovědí i samotného žalobce se pouze vzájemně vidají. Rovněž i další zvláštního zřetele hodný důvod pro dřívější mu udělení doplňkové ochrany, tedy řádná péče o žalobce ze strany jeho rodičů, již není v současné době relevantní, neboť jmenovaný již dovršil dne 20. 7. 2018 věku osmnácti let, čímž nabyl své zletilosti a plné právní způsobilosti k právním úkonům, když poukázal rovněž na to, že žalobce je navíc praceschopný, zdravý, trestně bezúhonný, hovoří česky a v případě potřeby je tedy schopný se o sebe sám plně postarat. Dle názoru správního orgánu je žalobce rovněž bezesporu schopen si samostatně upravit své pobytové oprávnění na území České republiky v rámci zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, přičemž takový krok není podmíněn dalším prodloužením doplňkové ochrany, která je mimořádným pobytovým statutem a neslouží k úpravě pobytu osob, které se svoji situaci rozhodly v tomto směru dosud neřešit a musely by v tomto ohledu strpět určitý administrativní postup. Ustanovení § 14b zákona o azylu (tzv. doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) sice zohledňuje rodinné vazby, jichž se žalobce ve své žalobě dovolává, a jejím cílem je zachování celistvosti rodiny, ale uplatňuje se vždy toliko vůči zákonem o azylu vymezenému okruhu rodinných příslušníků poživatele doplňkové ochrany (viz odstavec 2 ustanovení § 14b zákona o azylu). Samotné rozhodnutí správního orgánu o neprodloužení této formy mezinárodní ochrany žalobci v situaci, kdy žalobce, jak bylo výše uvedeno, nespĺňuje zákonné podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, sama o sobě ještě nevylučuje další pobyt žalobce na území České republiky, jsou – li k němu dány rodinné důvody. Je však třeba, aby žalobce tuto otázku řešil nadále již dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Správní orgán pak též poukazuje na to, že dle konstantní judikatury rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území České republiky.

7. Žalobu soud neshledal důvodnou.
8. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma a nenastanou-li důvody pro její odejmutí.
9. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobci byla původně udělena a i následně prodlužována doplňková ochrana z důvodu zvláštního zřetele hodného jakožto rodinnému příslušníkovi za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu. Podkladem pro toto rozhodnutí byla skutečnost, že otci žalobce byla rozhodnutím žalovaného ze dne 19.5.2010 čj. OAM-488/VL-18-K01-2009 udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu a současně byla za důvod zvláštního zřetele hodný označena skutečnost, že rodina žije spolu, otec i matka pečují o nezletilého žalobce, který je na tudíž na otci závislý.
10. Tyto zásadní okolnosti pro udělení mezinárodní ochrany se nyní zásadně změnily. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobcovu otci nebyla již posledním rozhodnutím žalovaného doplňková ochrana prodloužena. Tudíž odpadl i důvod pro prodloužení

mezinárodní ochrany žalobci, jelikož jeho pobytový statut byl odvozen od doplňkové ochrany udělované jeho otci.

11. Současně žalobce nabyl během řízení před správním orgánem zletilosti i plné právní způsobilosti. Není tedy již závislý na péči a výživě ze strany otce. Správní orgán z výpovědí žalobce a jeho matky zjistil, že otec již s nimi trvale nežije, syn ho pouze navštěvuje. Správní orgán podle názoru soudu nijak nepochybil, když na základě těchto zjištění neprodloužil žalobci doplňkovou ochranu.
12. Soud neuznal ani tvrzení, žalobce, že žalovaný správní orgán se nedostatečně zabýval otázkou jeho státní příslušnosti, resp. skutečností, zda je žalobce státní příslušníkem X, či osobou bez státní příslušnosti. Žalovaný podle názoru soudu v napadeném rozhodnutí srozumitelně a logicky dovodil, že nebyly zjištěny a ani žalobcem či jeho matkou tvrzeny žádné konkrétní skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dojít k závěru, že žalobce není občanem X. Za situace, kdy se žalobce v X narodil tamějším občanům, nelze přijmout jiný závěr, než že získal státní občanství po rodičích. Pokud se žalobce ani jeho matka dosud podle svých vyjádření neobrátili na státní úřady X a nepokusili se požádat o vydání pasu pro žalobce, nelze se domnívat, že by žalobci průkaz o státním občanství X nebyl vůbec vydán. Nic takového nevyplývá ani ze zpráv opatřených žalovaným o X, které jsou součástí správního spisu. Z nich je naopak zřejmé, že lze pouze očekávat časové potíže, pokud jde o vydání cestovního pasu u osob, které pobývaly dlouho v zahraničí a nemají potřebné dokumenty (viz např. zpráva Min. zahr. věcí USA ze dne 20. 4. 2017 o dodržování lidských práv v roce 2017).
13. Žalovaný podle názoru soudu opatřil dostatečné informace o situaci v zemi původu a přezkoumatelným způsobem posoudil možné obavy žalobce v případě návratu do země původu. Žalobce pouze obecně v žalobě tvrdil, že mu hrozí v případě návratu do X nebezpečí vážné újmy, ale toto dále nespecifikoval. Z žalovaným opatřených zpráv naopak vyplývá, že uzbecké orgány o běžné navracející se emigranty nejeví zájem, vycestování svých občanů za účelem obživy dokonce podporují. Na základě toho soud dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že žalobci nehrozí v zemi původu nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu.
14. K tvrzení žalobce, že veškeré vztahy má vytvořeny pouze v ČR, kde pobývá většinu života, a nikoli v X, tato okolnost není azylově relevantním důvodem pro prodloužení doplňkové ochrany, neboť ta byla vázána na zcela jiné důvody a důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou taxativně stanoveny.
15. Žalobci je nutno přisvědčit v tom, že v dané věci byla překročena výrazně délka obvyklého azylového řízení, což zapříčinila zejména okolnost, že řízení o doplňkové ochraně žalobce bylo závislé na výsledku jiného řízení - týkajícího se jeho otce. Ve správním řízení nebyly dodrženy lhůty stanovené v § 27 zákona o azylu, nicméně jelikož jde pouze o lhůty tzv. pořádkové, pochybení správního orgánu v tomto směru nemělo vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí ve věci samé.
16. Soud má za to, že správním orgánem byl zjištěn skutkový stav dostatečně. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem žalovaný podle názoru soudu neporušil ustanovení správního řádu ani zákona o azylu a žalobce nebyl nějakým způsobem zkrácen na svých právech, a je tak přesvědčen, že napadené rozhodnutí je zákonné a správné.
17. Na základě výše uvedeného soud žalobu zamítl jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.).

18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, proto náhrada nákladů řízení nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 30. ledna 2020

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně